

<http://www.diva-portal.org>

This is the published version of a chapter published in *Filosofiska metoder i praktiken*.

Citation for the original published chapter:

Li, O. (2018)

Strategier i materialsökning

In: Stenmark, Mikael; Johannesson, Karin; Zackariasson, Ulf; Jonbäck, Francis (ed.),
Filosofiska metoder i praktiken Uppsala: Uppsala University

N.B. When citing this work, cite the original published chapter.

Permanent link to this version:

<http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:uu:diva-395678>

2 Strategier i materialsökning

Oliver Li

En viktig uppgift i forskarens arbete är att orientera sig inom och skaffa sig en överblick över det aktuella forskningsfältet. Med tanke på det breda utbudet av såväl böcker och tidskrifter som dagens forskare med tillgång till högteknologisk datautrustning har, så kan den totala mängden eventuellt relevant material upplevas som helt oöverskådligt och ett urval kan i det närmaste upplevas som ”slumpartat”. Vidare skulle urvalet av materialet kunna vara slumpartat på åtminstone två sätt: å ena sidan skulle det valda materialet kunna bli slumpartat just på grund av den stora mängden tillgängligt material; å andra sidan skulle forskaren kunna bli frestad att helt ”slumpvis” välja ur sin egen privata bokhylla. Den senare möjligheten kommer jag inte att närmare gå in på, utan bara nämna att en god forskare även söker material utanför sin egen bokhylla. Syftet med detta kapitel är istället att visa hur en sökning i och begränsning av ett stort material likväl kan göras så att relevanta svar kan erhållas. Frånsett de rent praktiska frågorna om hur en bäst skulle gå tillväga för att begränsa mängden av litteratur som ska/bör läsas till en rimlig mängd utan att mista relevansen, så kan även andra frågor uppstå. En sådan fråga är givetvis om det slutgiltiga, givetvis begränsade och möjliga ”slumpartade”, urvalet av material också begränsar rimligheten och tyngden i de eventuella slutsatser som kommer att kunna dras. Dessutom så kan frågan ställas om inte detta problem kan leda till att forskaren i största möjliga utsträckning begränsar bredden av sitt tema och/eller sin frågeställning.

För att belysa dessa frågor kommer jag kort beskriva valda delar av en sökning och vilka strategier som kan vara lämpliga. Vidare kommer jag, med stöd från en analogi till ”dynamiska system” och relaterade frågeställningar inom matematiken, argumentera för och hävda att även ett ”relativt slumpartat” och begränsat val av material, tillsammans med lämpliga restriktioner och regler, kan leda till en relevant överblick av ett forskningsfält som sedan kan bli utgångspunkt för en – i vårt fall – filosofisk undersökning. Dessutom kommer jag argumentera för att även en relativt begränsad mängd av material genererar en bild eller överblick som inte enbart är relevant utan redan avslöjar detaljer som intuitivt skulle tros kräva ett större material och en större datamängd. Utifrån detta ska jag argumentera för slutsatsen att även bredare frågeställningar borde kunna ses som lämpliga och hanterbara, samt

att varken rimligheten eller tyngden av slutsatserna i ett arbete behöver begränsas av ett – på ett lämpligt sätt – begränsat urval av material. Sammanfattningsvis kommer jag föreslå en del praktiska regler, strategier och råd för materialsökningar på internet, som hjälper till att göra lämpliga urval.

Du har slumpen på din sida!

En sökning, vare sig den görs på en stor sökmotor eller inom en begränsad databas, kan väldigt lätt förefalla vara styrd av slumpen. Jag plockar ett sökord ur mitt ämnesfält, matar in det i en sökmotor och får x-antal svar. Hur kan jag veta att dessa svar verkligen är relevanta? Hur väljer jag ut bland svaren? En relativt avgränsad sökning med sökordet ”pantheism” inom tidskriften *Zygon* ger exempelvis redan över 100 resultat. Hur och varför kan jag lita på att mina sökningar inte bara ger en mycket begränsad bild av vad jag egentligen vill undersöka? Redan här bör sägas att en sökning i regel inte består av en enskild enkel sökning utan snarare är en iterativ, rekursiv process där ett eller flera sökresultat påverkar framtida sökningar och så vidare. Det är här *analogin* till en viss typ av ”dynamiska system” och ”itererande funktionssystem” inom matematiken kommer in. Jag vill dock här också passa på att utfärda en liten varning att det kommande resonemanget inte ska läsas som ett strikt logiskt eller matematiskt bevis, utan just som en *analogi*, även om jag tror att ett mer formellt hållbart argument skulle kunna utvecklas.

Många (icke-linjära) dynamiska system inom matematiken delar bland annat följande egenskaper: det finns *väldefinierade regler* som beskriver systemet; det finns en så kallad *attraktor* som förenklat kan förstås som representativ för lösningar till det iterativa systemet; det finns värden/områden för vilka systemet *alltid* kommer att närma sig attraktorn. Bland attraktorerna (det finns olika typer av attraktorer beroende på system) av dynamiska system finns en särskild grupp som betecknas som ‘mystisk attraktorer’ (strange attractors). Det speciella med dessa är att trots att dessa omfattar ett oändligt antal punkter kan deras struktur redan skönjas efter ett ändligt, ofta förhållandevis lågt, antal iterationer. Dessutom har startpunkten ingen större betydelse för att man ska kunna ”se” strukturen. Bara den finns med i området för vilket systemet alltid kommer att närma sig attraktorn, så kommer attraktorn att synas.¹

En annan typ av matematiska system, IFS som står för ”itererande funktionssystem”, karakteriseras av följande: det finns *enkla regler* som ska tillämpas vid varje iteration, systemet kan modelleras genom ett ”chaos game” i vilket *urvalet av punkter styrs av slumpen*, systemet konvergerar mot en *slutlig bild* och dess struktur blir *tydligare* och mer *detaljerad* ju fler iterationer som har gjorts.² I likhet med de ovannämnda dynamiska systemen kan

¹ Peitgen, Jürgens & Saupe, 1994, kap.3

² Denna slutliga bild är en så kallad fraktal.

den övergripande strukturen av bilden redan skönjas efter ett förhållandevis lågt antal iterationer. Vidare kan strukturen genereras genom ett ”slumpmässigt” val av punkter.³

I en sökning finns det en del *regler eller restriktioner* som styr själva sökningen. Dessa skulle kunna ses i analogi med de regler som används i ett IFS eller de regler som beskriver ett dynamiskt system. Sedan finns det en mängd relevant material som är det som sökningen ska få fram och som kan ses i likhet med den ”slutliga” bilden i ett IFS eller attraktorn i dynamiska system. Vidare finns det, precis som i ett dynamiskt system, en mängd utgångspunkter, ett område som leder sökningen i rätt riktning (nämligen i en sökning mot mängden relevant material), samt en mängd utgångspunkter, som leder bort ifrån målet. Dessutom verkar det vara så att även ett förhållandevis litet antal punkter i ett IFS eller ett dynamiskt system redan ger en uppfattning eller en bild av attraktorn eller fraktalen som systemet strävar emot. I fallet av ett IFS kan dessa till och med vara slumpmässigt valda. Överfört på en materialsökning skulle det innebära att redan ett förhållandevis litet antal svar skulle kunna ge en övergripande och rättvisande överblick över den totala mängden relevant material och att en slumpmässig utgångspunkt för en sökning inte nödvändigtvis behöver innebära att det slutliga resultatet av en sökning är missvisande. Som redan har nämnts är en sökning också en iterativ process, precis i likhet med hur ett IFS realiserar eller ett dynamiskt system modelleras.

Frånsett den enkla slutsatsen som skulle kunna dras av denna analogi att en välgjord sökning faktiskt leder till en relevant mängd material och att erfarenheten att sökningar i regel *inte* leder till slumpartade eller godtyckliga resultat faktiskt bekräftas, kan även en del andra mer praktiska konsekvenser dras från denna analogi. Detta leder direkt tillbaka till de mer praktiska råden för en lyckad materialsökning.

Några praktiska råd för materialsökningar

Inledningsvis bör några ord sägas om var sökningar kan göras, innan jag vänder mig till mer specifika råd och tips för en framgångsrik sökning. Sökningar görs vanligen i databaser av olika slag. En del innehåller artiklar, andra innehåller även länkar till böcker. Biblioteket tillhandahåller en rad databaser relaterade till olika ämnesområden. Några exempel är:

- ”ATLA Religion Database”, som uppdateras en gång i månaden och som täcker i stort antal tidskrifter relaterad till religion;
- ”Dissertations and Thesis”, där man söka bland avhandlingar;
- ”DiVA”, som är det digitala arkivet för akademiska uppsatser och forskningspublikationer i Sverige och Norden;

---

³ Peitgen, Jürgens & Saupe, 1992, kap. 5,6

- ”Loeb Classical Library”, som tillhandahåller klassiska texter online;
- ”Encyclopedia of Religion”, som är ett online uppslagsverk med ett mer traditionellt upplägg;
- ”Philosopher’s index”, som är en databas för publikationer inom filosofiska tidskrifter;
- ”philpapers.org”, där en kan söka bland artiklar och böcker inom i stort sett samtliga grenar i filosofin och som även innehåller ett stort open access arkiv;
- ”Stanford Encyclopedia of Philosophy”, som regelbundet uppdateras och innehåller artiklar om respektive uppslagsord; artiklarna är skrivna av forskare inom respektive område;
- ”Google-Scholar”, som även söker bland böcker;
- Bibliotekets egen sökmotor.

Andra databaser kan självfallet vara intressanta och relevanta i en sökning beroende på tema, forskningsområde mm. En annan värdefull källa, om en vill eller behöver fördjupa sig i ett visst ämnesområde, är till exempel ”Oxford Handbooks”, ”Routledge Companions” eller liknande antologier. Dessa innehåller ett brett urval av artiklar tillhörande ett ämnesområde och ger ofta en god överblick över den aktuella forskningen inom området. Det går givetvis också att göra sökningar direkt i enskilda vetenskapliga tidskrifter. Här kan det vara av vikt att ta reda på vilken publiceringspolicy tidskriften har. Det finns tidskrifter som är mer inriktad på teman; i religionsfilosofin skulle *Zygon* vara ett sådant exempel som fokusera på temat ”Religion och naturvetenskap”. Andra tidskrifter är mer inriktade på vissa skolbildningar; *Process Studies* är ett exempel, som huvudsakligen publicerar artiklar relaterade till processfilosofi i A.N. Whiteheads tradition. Vidare är det av vikt att förstå att trots att en sökning i en artikeldatabas – t.ex. i en bestämd tidskrift – inte direkt ger förslag till böcker, gör den det indirekt för det första genom referenslistorna i artiklarna som ofta innehåller böcker och för det andra genom bokrecensioner som är mycket vanliga inom tidskrifter. Här gäller det förstås att även höra med kollegor, handledare, medstudenter mm om vilka tidskrifter, databaser som är mest lämpliga för det valda forskningsområdet.

Oftast består den totala materialsökning av ett mer eller mindre stort antal mindre enskilda sökningar där en del sökord kommer att användas. Analogin föreslår nu att det i ett dynamiskt system finns en mängd utgångspunkter, ett område som leder sökningen i rätt riktning (nämligen mot mängden relevant material), samt en mängd utgångspunkter, som leder bort ifrån målet och att det naturligtvis har den triviala – men ack så viktiga – konsekvensen att valet av bra sökord i en lyckad materialsökning blir väldigt viktigt. Men det går även att göra en enkel praktisk regel av detta.

Hur vet du då att du har hittat ett bra sökord eller en bra kombination av sökord? För det första vill jag här uppmana till att inte enbart fundera på

lämpliga sökord utan även på hur dessa skulle kunna kombineras i en så kallad "boolean search", hur dessa alltså skulle kunna kombineras med "OCH", "ELLER" eller "INTE" till en söksträng. Det förefaller nämligen vara så att "boolean search" som ett element i en sökstrategi är mer framgångsrik.⁴ "OCH" och "INTE" begränsar sökningen medan "ELLER" breddar sökningen. Sedan är det, med tanke på vår analogi, så att i fall du får *väldigt* många sökresultat, är sökningen troligen för bred, det vill säga det leder för långsamt till målet. Får du istället mycket få resultat är den för snäv, med andra ord du tittar på en mycket liten del av den totala bilden.⁵ Jag föreslår att du gör en lista av sökord och sökordskombinationer som även innehåller kombinationer byggda på "och", "eller" och "inte" och att du systematiskt använder dessa i din sökning. Observera att sökningar också kan avgränsas på andra sätt, t.ex. kan du ta fram forskning från före eller efter ett visst årtal eller låta sökningen ske bland abstract eller författarnamn. Hur detta i detalj ser ut beror givetvis på sökmotorn och dess möjligheter till så kallade "avancerade sökningar".

Som ett exempel på hur kombinationen av sökord påverkar svaret så ger en sökning på Google-Scholar på "panentheism" ca 7000 svar. En avgränsning med "OCH classical theism" (som då läggs till i sökmotorn tillsammans med "panentheism") reducerar antalet svar till ca 1000 svar, en avgränsning med "INTE classical theism" reducerar antalet till ca 2000 svar, medan "ELLER classical theism" ökar antalet svar till ca 10000. Om sökningen begränsas till endast titeln så får du i det här fallet endast drygt 200 svar.

Med det sagt vill jag här ta fram en av de förmodligen viktigare konsekvenserna av analogin. Både IFS och dynamiska system kan modelleras genom iterativa, rekursiva processer. Alltså bör du se din materialsökning som just en *iterativ* process! Här uppstår frågan *hur* denna iterativa process och/eller det rekursiva sambandet kan åstadkommas i en materialsökning? Klart är att de enskilda sökningarna på något sätt *inte* bör vara oberoende av varandra. Resultaten i en sökning borde på något sätt påverka nästa sökning så att materialsökningen i sin helhet blir en rekursiv och iterativ process och därmed den totala mängden svar blir mer och mer relevanta. Nåväl, för det första hänger olika sökningar i databaser och tidskrifter mm redan ihop genom ditt val av sökord eller sökordskombinationer. Men detta är bara en länk. Sökningar kan – och jag föreslår även bör – länkas samman genom de konkreta resultaten i en sökning. Här är några exempel på hur detta skulle kunna göras. Till artiklar anges många gånger hur ofta den har citerats och även av vem. Detta kan bli utgångspunkt för en eller flera framtida sökningar. Vidare kan referenslistorna i artiklar användas som utgångspunkt för

---

⁴ Daniels & Yakeel 2010

⁵ Givetvis kan ett fåtal svar också innebära att det inte finns något publicerad kring det sökta ämnet eller att du har valt fel tidskrift eller databas.

framtida sökningar. Vem används som referens? Hur ofta används en viss eller vissa forskare? Vad eller vilken typ av arbeten refereras till? Sökningar resulterar, som redan nämnts, ofta också i en del recensioner som kan vara värdefulla för valet av böcker. Exempelvis ger ovannämnda sökning med sökordet ”pantheism” i tidskriften *Zygon* redan bland de första tjugo svaren recensioner av två relevanta böcker inom området.⁶ Länkningen genom referenslistan gäller i hög grad även böcker. Litteraturlistan i böcker är många gånger en guldgruva för vidare sökningar och vidare studier. De kan ge upphov till intressanta och relevanta förslag på forskare, men också på nya tidskrifter som eventuellt inte omfattades av tidigare sökningar.

Här kan förstås frågan dyka upp hur relevanta mer frekventa referenser är och om mindre frekventa referenser inte är relevanta. Återigen kan analogin ge en liten antydning om hur en kan tänka kring detta. Om forskare förekommer oftare inom referenser eller inom sökningar innebär det säkerligen att sökningsarbetet ligger inom ”attraktorns område” och därmed är relevanta, om jag får hålla mig till analogin. Forskare som förekommer mindre ofta eller bara några enstaka gånger skulle däremot kunna ses som ’små detaljer’ i den slutgiltiga bilden. Båda delar kan och ibland även bör ses som relevanta. Samtidigt är det viktigt att komma ihåg att en forskningsöversikt eller ett arbetsmaterial inte endast ska reproducera ett paradigm. I en uppsats, ett forskningsprojekt eller avhandlingsprojekt kan syftet med sökningen vara såväl att hitta relevant arbetsmaterial, men också att skaffa sig en större, mer allmän överblick över ett forskningsfält. Det vill säga att om du *bara* fokuserar på forskare som regelbundet återkommer löper du kanske risk att vara för ”mainstream”, medan att lägga för mycket vikt på forskare som endast förekommer någon gång kan leda till att du missar en del viktiga och relevanta positioner inom ditt område. Men hur kan då en del av främst de mindre frekventa forskare i ett sökresultat sållas bort?

Återigen skulle en rimlig möjlighet kunna vara att se vilka andra forskare dessa mindre frekventa forskare i sin tur refererar till. Om dessa referenser leder *bort* ifrån söknings huvudtema är dessa forskare troligen mindre relevanta. Om dessa refererar till arbeten eller forskare som redan finns bland sökresultaten kan den troligen anses vara mer relevant. Till exempel innehåller Silbersteins artikel ”Pantheism, Neutral Monism, and Advaita Vedanta”⁷ flera referenser till den kända samtida filosofen David Chalmers, *men* en närmare koll på vad Chalmers huvudsakligen arbetar med, visar att det inte är pantheism, dvs. Chalmers bör i det här fallet inte ses som en relevant forskare om pantheism. På ett liknande sätt visar det sig Silbersteins huvudforskningsområde snarare är vetenskapsfilosofi, vilket inte nödvändigtvis innebär att just denna artikel inte är relevant, men om en tittar på

---

⁶ Dessa är Cooper, J. W. 2007. *Pantheism*, Apollos, Inter Varsity Press. och Nagasawa, Y. & Buckareff, A.A. (red.) 2016. *Alternative Concepts of God*. Oxford University Press.

⁷ Silberstein 2017.

Silbersteins arbeten *generellt*, är de kanske mindre relevanta om en arbetar mer specifikt kring panentheism.

Vidare kan analogin till IFS ge stöd åt antagandet att det går att välja mindre frekventa forskare på ett mer slumpmässigt sätt. Vad gäller mer frekvent förekommande forskare i ett sökresultat är det klart att dessa inte bör förbises och de bidrar till stommen av den slutgiltiga bilden. Men ett mer eller mindre slumpmässigt urval av mindre frekventa forskare i en materialsökning verkar vid första anblicken vara mindre rimligt att ta med. Samtidigt antyder analogin att dessa mindre frekventa forskare i ett sökresultat likväl på ett relevant sätt bidrar till den övergripande helhetsbilden samt att dessa givetvis kan utgöra detaljerna i en materialsökning. I så fall kan det vara rimligt att ta med dessa, eftersom de ger lite uppslag ur den totala bilden av materialsökningen. Men om de faktiskt ska ge en inblick i de kanske mindre uppenbara detaljerna i ett forskningsfält, skulle dessa i stället kanske *inte* väljas om de fanns med bland, låt säga, en känd forskares referenslista, för då befinner sig dessa fortfarande nära det som just denna mer kända forskare arbetat med; dvs. de bidrar troligen endast till den mer allmänna bilden, men inte till detaljerna. Men det kan faktiskt just vara motiverat och relevant att även få med glimtar av de mindre uppenbara detaljerna i ett forskningsfält.

Återigen kan ett exempel belysa tillvägagångssättet. Mikael Leidenhags artikel ”The Relevance of Emergence Theory in the Science–Religion Dialogue”⁸, som dyker upp som svar i en sökning i tidskriften *Zygon* med sökordet ”panentheism”, innehåller referenser till kända forskare som har skrivit om panentheism som exempelvis Clayton och Peacocke. En närmare läsning av artikelns abstract visar att den i viss mån är kritisk mot en panenteistisk förståelse av Gud, vilket skulle kunna visa sig vara av relevans beroende på valet av tema och forskningsfält. Båda delar tyder på att detta *kan* vara en relevant artikel som *inte* är ”mainstream” i förhållande till temat i exemplet.

Generellt sett är det av vikt att bedöma om sökningen går åt rätt håll. Ett enkelt och möjligen trivialt sätt att göra detta på, är att se om de enskilda sökningarna i till exempel olika databaser eller med olika, men likväl relaterade sökord, ofta innehåller samma eller liknande svar. Om så är fallet verkar det vara så att sökningarna ”attraheras” till samma område eller samma mängd material. Återigen vill jag dock varna för att det också skulle kunna vara så att mängden material har snävat in för mycket. Så det gäller att vara observant och har en god balans mellan att se att sökresultat återkommer och att det finns en lämplig och rimlig mångfald bland dessa. Det är givetvis svårt att ge exakta svar på var gränsen går. Men jag är övertygad om att det går att utveckla en känsla för detta med tanke på att en forskare givetvis redan har eller är på god väg att få en del bakgrundsinformation att relatera till.

---

⁸ Leidenhag 2013.

I alla dessa bedömningar av resultatlistor från sökningar, referenslistor, listor över vem som har citerat eller refererat till vad, får naturligtvis det viktigaste instrumentet av alla inte underskattas. Det är den *egna kritiska bedömningsförmågan* som självklart bör ledas av intellektuell hederlighet och som givetvis är tränad av ens tidigare akademiska studier och arbete. Denna bedömningsförmåga är självfallet avgörande när till exempel en resultatlista ska granskas eller vid bedömningen om en artikel eller en bok ska vara med i en forskningsöversikt. Även här vill jag ge lite praktiska tips! Resultatlistor är i regel redan sorterat efter relevans, även om det ibland går att låta sökmotorn sortera efter andra kriterier såsom t.ex. ålder. Om det finns låt säga 250 resultat skannar du igenom de första hundra titlarna och väljer ut – med hjälp av din knivskarpa akademiskt skolade bedömningsfråga – låt säga ett tjugotal artiklar av vilka du läser abstract eller introduktionen. Av dessa lär några enligt din bedömning vara mer intressanta. Dessa kan du gå vidare med och läsa i sin helhet, samt genom ovanstående metoder länka till nya sökningar som förresten gärna kan och troligen bör innehålla nya sökord eller namn. På så sätt kan en sökning i till exempel ett tiotal vetenskapliga tidskrifter leda fram till ett antal läsvärda relevanta artiklar som i sin tur kan leda till och länkas till nya böcker eller artiklar som i sin tur kan länkas till ..... Och se där, om allt har lagts upp och fungerat väl finns det en mängd material som givetvis inte är ”heltäckande”, men som enligt min analogi likväl ger en representativ och relevant bild av forskningsfältet som du arbetar med. Så ha förtrostan och lita på att den som söker den finner!

Om denna analogi håller och det därmed är möjligt att även i en relativt begränsad sökning få fram relevanta detaljer och den allmänna bilden inom ett område, finns det ytterligare en viktig konsekvens, nämligen att det även borde vara möjligt att få en relevant och rättvisande bild av ett något *större* forskningsfält även i en förhållandevis begränsad sökning. Därmed skulle den onekligen berättigade uppmaningen att inte välja ett alldeles för brett forskningsområde kanske inte alltid behöver ses som lika pressande. Kom ihåg att även ett relativt lågt antal punkter – ett ändligt antal är alltid litet i förhållande till ett oändligt antal – i attraktorn av ett dynamiskt system eller i den slutliga bilden (en fraktal) i ett IFS redan ger en tydlig bild av hur den slutligen kommer att se ut.

De ovanstående råd och regler är också det som ska etablera den iterativa och rekursiva processen som är central både för att lyckas med en sökning och som dessutom gör det möjligt att kunna tänka att det finns en analogi mellan de ovannämnda matematiska systemen och en materialsökning. Det är alltså av största vikt att i sitt arbete explicit eller implicit utforma regler som gör det möjligt att en sökning blir en *iterativ process* d.v.s. att gamla sökningar informerar nya sökningar som i sin tur påverkar framtida sökningar.

Sammanfattning

Sammanfattningsvis kan följande sägas:

1. Etablera regler som försäkrar att din sökning blir en iterativ process. Dessa regler skulle kunna bestå av:
  - a. Välj ett antal lämpliga sökord – som givetvis även skulle kunna innehålla namn på forskare.
  - b. Kombinera dessa eventuellt med orden ”OCH”, ”ELLER” eller ”INTE”.
  - c. Det går att begränsa din sökning till författare, titel, abstract, en viss tidsperiod osv.
  - d. Välj ut ett antal ställen där du gör din sökning – t.ex. vetenskapliga tidskrifter, biblioteks databaser, referenslistor i artiklar och böcker som redan har bedömts som relevanta, osv.
  - e. Skapa en regel för hur du väljer ut från söklistan. I texten ovan föreslog jag tre steg vid sökningar i databaser: (i) begränsa dig till de första 100 svar, (ii) läs överskriften av dessa och välj, (iii) läs abstract och välj vilka som ska läsas mer noggrant. Det är här *dina akademiska förkunskaper och din bedömningsförmåga* spelar en stor roll vid urvalet.
  - f. Länka dina sökningar till framtida sökningar. Detta kan till exempel ske genom vilka som refereras till, men också genom vilka som citerar dessa arbeten. Sådan länkning kan direkt tas in i nästa sökning genom modifierade sökningar, men också indirekt genom att vissa namn på forskare eller teman finns med i bedömningen som görs enligt punkt (d).
2. Om du har lyckats skapa en iterativ och rekursiv process i din sökning genom att exempelvis göra så som jag föreslagit, kan du genom analogin med IFS och dynamiska system vara förvissad om att dina sökningar småningom kommer att generera en relevant mängd av material för ditt arbete.
3. Vidare behöver du egentligen inte oroa dig över varifrån du startar i din sökning så länge det du utgår ifrån i din sökning *redan är relevant* för ditt forskningsområde d.v.s. att det ”attraheras av attraktorn”.
4. Och slutligen så kan även ett relativt slumpmässigt urval av eventuellt mindre relevanta artiklar bidra till helhetsbilden i ett forskningsområde.

Litteratur

- Daniels, Morgan. G. and Yakel, Elizabeth. 2010. 'Seek and You May Find', *American Archivist*, 73, pp. 535–568.
- Leidenhag, Mikael. 2013. 'The Relevance of Emergence Theory in the Science-Religion Dialogue', *Zygon*, 48(4), pp. 966–983.
- Peitgen, Heinz-Otto, Jürgens, Hartmut and Saupe, Dietmar 1992. *Bausteine des Chaos - Fraktale*. Springer-Verlag Berlin Heidelberg.
- Peitgen, Heinz-Otto, Jürgens, Hartmut and Saupe, Dietmar 1994. *Chaos-Bausteine der Ordnung*. Springer-Verlag Berlin Heidelberg.
- Silberstein, Michael. 2017. 'Panentheism, Neutral Monism, and Advaita Vedanta', *Zygon*, 52(4), pp. 1123–1145. doi: 10.1111/zygo.12367.